

23.09.2022 року
м. Київ

АКТ

лісопатологічного і санітарного обстеження послаблених та розладнаних насаджень, запланованих для призначення у вибірккову санітарну рубку ДП «Київське лісове господарство» на 2022 рік

На пропозицію Державного підприємства «Київське лісове господарство» (далі ДП «Київський лісгосп»), лист № 02-505 від 22.09.2022 року та повідомленнями про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень, згідно п.п. 3, 4, 5, 13 Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови КМУ № 756 від 26.10.2016 року з урахуванням змін Постанови КМУ від 09.12.2020 року за №1224), комісією в складі: інженера-лісопатолога I категорії ДСЛП «Київлісозахист» Швень В.А., інженера лісового господарства ДП "Київське лісове господарство" Дзюблюка О.А., лісничого Васильківського лісництва Клеща Б.П., проведене санітарно-лісопатологічне обстеження насаджень, в яких заплановані заходи з поліпшення санітарного стану лісів на 2022 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення вибіркової санітарної рубки далі (ВСР), наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2014 року без додавання віку на момент обстеження.

Наслідки обстеження:

Всі обстежені ділянки відносяться до категорії захисності: рекреаційно-оздоровчі ліси

- Кв. 12 вид. 8 площа 30,6 га, склад 10Сз+Дз, вік 76 років, повнота 0,60, 1 бонітет;
- Кв. 24 вид. 11 площа 1,1 га, склад 10Сз, вік 52 роки, повнота 0,60, 1 бонітет;
- Кв. 24 вид. 12 площа 0,5 га, склад 10Сз, вік 60 років, повнота 0,70, 1А бонітет;
- Кв. 24 вид. 14 площа 2,5 га, склад 10Сз, вік 39 років, повнота 0,90, 1 бонітет;
- Кв. 24 вид. 15 площа 10,6 га, склад 10Сз, вік 61 рік, повнота 0,70, 1А бонітет;
- Кв. 24 вид. 16 площа 2,2 га, склад 10Сз, вік 61 рік, повнота 0,70, 1А бонітет;
- Кв. 24 вид. 18 площа 2,6 га, склад 10Сз+Бп+Акб, вік 46 років, повнота 0,60, 1А бонітет;
- Кв. 24 вид. 22 площа 1,6 га, склад 10Сз, вік 60 років, повнота 0,70, 1А бонітет;
- Кв. 29 вид. 24 площа 1,0 га, склад 10Сз, вік 59 років, повнота 0,72, 1А бонітет;
- Кв. 29 вид. 34 площа 0,7 га, склад 6Акб(71)4Акб(30), вік 71 рік, повнота 0,60, 1 бонітет;
- Кв. 29 вид. 35 площа 0,8 га, склад 10Акб, вік 71 рік, повнота 0,60, 1 бонітет;
- Кв. 29 вид. 37 площа 4,2 га, склад 10Сз+Дз+Бп+Ос+Акб, вік 77 років, повнота 0,60, 1 бонітет;
- Кв. 29 вид. 47 площа 3,7 га, склад 10Сз, вік 52 роки, повнота 0,71, 1А бонітет;
- Кв. 29 вид. 49 площа 4,6 га, склад 7Сз3Бп, вік 36 років, повнота 0,70, 1А бонітет;

Кв. 29 вид. 50 площа 3,0 га, склад 3Сз(46)3Сз(61)4Тч, вік 46 років, повнота 0,75, 1 бонітет;

Кв. 29 вид. 52 площа 3,2 га, склад 10Сз+Тч, вік 48 років, повнота 0,71, 1 бонітет;

Кв. 28 вид. 17 площа 4,1 га, склад 6Дз4Сз, вік 57 років, повнота 0,60, 1 бонітет;

Кв. 28 вид. 20 площа 2,3 га, склад 10Сз, вік 44 роки, повнота 0,70, 1Б бонітет.

При обстеженні насаджень виявлено погіршення лісопатологічної ситуації яка пов'язана зі зниженням рівня біологічної стійкості в обстежених деревостанах. Першочергово це пов'язано з впливом негативних чинників таких як (посухи, зниження рівня ґрунтових вод, поступової зміни кліматичних умов, фітопатогенні утворення, екстремальні короткотривалі метеоумови), що підтверджено даними спостережень метеостанцій в регіоні, відмічене підвищення температури повітря та зменшення кількості опадів за даними ДП «Українська геологічна компанія».

В обстежених соснових насадженнях виявлено, що вони мають знижений рівень загальної стійкості, інтенсивна транспірація і випаровування вологи кроною дерев і обмежене забезпечення кореневою системою доступної вологи в наслідок вологодефіциту, значно послабляють захисні функції дерев. Знижується смолопродуктивність та відбувається зміна хімічного складу живиці, знижується тиск в смоляних ходах, що призводить до зниження стійкості насаджень проти стовбурових шкідників. Послаблені і дуже ослаблені дерева вражаються стовбуровими шкідниками такими як: великий та малий соснові лубоїди, короїди, златки, вусачі та інші, які прискорюють всихання дерев. Внаслідок їх інтенсивного живлення на ослаблених деревах та поширення навкруги, лісопатологічна ситуація в насадженнях значно погіршилася.

Як наслідок, в дубових деревостанах спостерігається часткове всихання гілок II – IV порядків в кронах, що в деяких випадках завершується відмиранням дерев за недостатньої кількості ґрунтових вод, та обмеженим забезпеченням доступної вологи кореневою системою. Виявлені також ураження несправжнім дубовим трутовиком з утворенням гнилизни та поперечним раком дуба, що охоплює 100% периметра стовбура. При цьому відбуваються злами, що спричинено наявністю гнилизни в стовбурах.

Встановлено, що насадження акації білої швидко втрачають захисні функції опору та корисні властивості лісового середовища. Це пов'язано першочергово з перестиглим віком цих насаджень та впливом загального вологодефіциту, при якому зовнішні чинники негативного характеру мають головний вплив на рівень біологічної стійкості деревостанів. Наявність сухостоїв та частково суховерхих дерев, через ураження стовбуровими та окореновими гнилями, заселення частини дерев вторинними шкідниками є підтвердження цьому.

Для поліпшення санітарно-лісопатологічного стану цих насаджень ДП "Київське лісове господарство" необхідним оздоровчим заходом є проведення ВСР на загальній площі 76,7 га, з інтенсивністю рубки 3-38 м3/га.

Відвід дерев в зазначену рубку та її виконання провести у 2022 році згідно п.п. 6, 12, 14, 17, 26 Санітарних правил в лісах України.

Проведення ВСР не має знизити повноту деревостанів згідно встановленого критичного показника повноти п.27 Санітарних правил в лісах України.

За станом прилеглих насаджень необхідно вести посилений нагляд.

Зазначені вибіркові санітарні рубки провести згідно п.п. 2, 9 Санітарних правил, у максимально стислі строки їх здійснення (до масового розмноження вище вказаних шкідників), з використанням найефективніших методів і технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

Нових осередків небезпечних первинних шкідників та хвороб лісу не виявлено.

Для більш детального визначення причин всихання всіх деревостанів, рекомендуємо провести комплекс спеціальних обстежень з польовими розкопками кореневої системи піддослідних дерев та подальшого лабораторного дослідження.

Підписи:

В.А. Швень

О.А. Дзюблюк

Б.П. Клещ